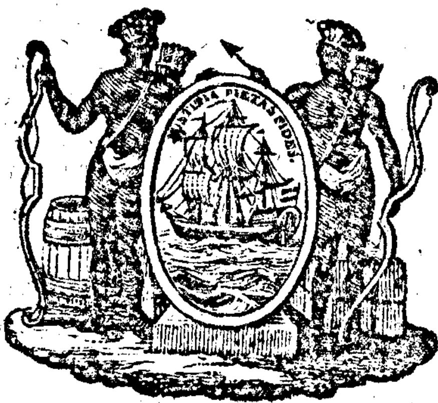
A°. 1837. N°. 42.

Vrijdag, den 26sten Mei.

Surinaamsche Courant.

Paramaribo.

Advertentien.

Het Kerkbestuur der Nederlandsche Israëlitische Gemeente alhier, tot deszelfs leedwezen ondervonden hebbende, dat onderscheidene Inteekenaren voor den opbouw van het nieuwe Kerkgebouw derzelve Gemeente, in gebreke gebleven zijn, hunne bijdragen te voldoen; vindt zich hetzelve Kerkbestuur in de onaangename verpligting; alle dusdanige nalatigen ten vriendelijks uit te noodigen, om aan hunne verpligting ten deze zoo spoedig doenlijk te voldoen, ten welken einde de nog onvoldane kwitantien den Koster der Gemeente ter hand gesteld zullen worden, en waarvan het Kerkbestuur het beste gevolg verwacht, om daardoor des te eerder in staat te zijn, alle tot dien opbouw gemaakte engagementen promptelijk te voldoen; terwijl een ieder wie eenige vordering wegens meergenoemden opbouw hebben mogt, verzocht wordt, deszelfs rekening in te leveren bij den Heer M. A. KEIJSER, Voorzitter van hetzelve Bestuur.

Paramaribo, den 26 Mei 1837.

Op last van het Kerkbestuur voornoemd,

J. E. SOESMAN,
Secretaris.

Societeit de Vereeniging.

(19819) ALGEMEENE VERGADERING op Zaturdag den 3den Junij aanstaande, des avonds ten *half acht* ure.

Paramaribo, den 25 Mei 1837.

COBLIJN,
Secretaris.

C. L. HIRSCHFELD heeft ontvangen per de laatst gearriveerde Schepen, de navolgende Goederen, als:

Aardappelen; Boter; Broodsuiker; Jenever; Witte en cognac Brandewijn in kelders; Roode Wijn in oxhoofden; Bier in dito; fijne Fransche Liqueuren in soorten; Maagbitter; Rozijnen; Pruimen; Peeren; Appelen en Juffers-Amandelen; fijne Hemden Linnen; Platiljes; Listados; fijne witte-, grijze- en bruine garen Drilligt grijze dito; Satinet; Friêge; Polinaise; witte-, bruine-, groene- en zwarte Prinsenstof; Polimiten; wollen Broekengoed; Jassen Stof; zwarte Schoenmakers Leder; Mans-, Jongens-, Vrouwen- en Kinder Schoenen; dito Pantoffels of Sloffers; dito dito Laarsen; Heeren Zijden Parapluien en dito Dames Parasols; Poolsch en Vriesch bont; Wandelstokken; witte en zwarte zijden Kousen en Handschoenen; dito zijden Cravatten naar den laatsten smaak; fijne Engelsche Naainaalden en Portefeuilles; extra geëmailleerde Snuifdoozen; doosjes Haken en Oogjes; zijden en satijnen Linten; vilten en zijden Hoeden; Byouterien en Bloedkralen in soorten; Spijkers; ijzeren Potten; Steenen; Kalk en Cement; Plantaadje-behoeften, en veel meer andere GOEDEREN. (19821)

Paramaribo, den 26 Mei 1837.

Woonplaats: aan de *Keizerstraat*, La. B. No. 114, naast den WelEdelen Heer J. C. W. BRUNINGS.

(19824) Ontvangen per het Schip *de Harmonie*, Kapitein D. SPREEUW, en te bekomen bij de ondergeteekende:

Boter in 14 ℔ vaatjes; zoetemelksche en komijne Kazen; Aardappelen; Haring in vaatjes; Rookspek in kwart tonnen; extra Roode Wijn in kisten; *à la biebes* Dames Hoeden naar de laatste smaak; 14 voets Suiker Hoepels; Lijn Olie en Witlood; Spaansch en Vriesch Groen.

Alsnog in Voorraad:

Wijn; Bier in oxhoofden; Madera in kwart pijpen; ingelegde Zuurgoed; Seltserwater in manden; Jenever; Brandewijn en veel meer andere GOEDEREN.

PRET Sz.

(19822) T. GREEN vertrekt.

Scheepstydingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 23sten dezer, Z. M. Brik van Oorlog *ECHO*, gekommandeerd door den Luitenant ter Zee 1ste klasse, J. F. D. Bouricius, over St. Eustatius en St. Martin, van Curaçao; van waar dezelve Brik, op den 15 April ll. was vertrokken.

Den 25sten, de Nd. Am. Brik *Hibernia*, Kapt. S. Sayward, van Gloucester; hebbende 28 dagen reis.

MAATSCHAPPIJ: Tot Nut van 't Algemeen.

☞ ALGEMEENE VERGADERING der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, op Dingsdag den 30sten Mei 1837, des avonds ten *half acht* ure, in het gebouw der Loge *Concordia*.

Verkiezing van eenen Bestuurder.

Ballotage: de Heeren E. F. JOHANNS en Mr. J. C. PALTHE WESENHAGEN.

Voorlezing: het Lid H. F. WESENHAGEN.

Buitenlandsche Berigten.

UITTREKSELS uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 8 April 1837.

Engelsche Berigten.

Londen, 3 April.

De Spaansche Consul te Bayonne heeft aan den Spaanschen Gezant te Londen de volgende officieële mededeeling gezonden, gedagteekend van den 25sten Maart ten 9 ure des morgens.

Ik heb van Pampeluna en van de grenzen van Navarra brieven ontvangen, die mij berigten, dat de Generaal Irribarren het dorp Larrainear heeft bezet, tevens met de dorpen Lans, Lezago en Olague, alwaar hij verblijven zoude tot dat de weêrsgesteldheid hem vergunne zijne opratiën, gezamenlijk met den Generaal Evans, te hervatten. Hij heeft den 21sten en 22sten de Carlisten geslagen en verscheiden voordeelen behaald. Ik heb 90,000 rations voor Irribanden en fourage voor 400 paarden te St. Jean-Pied-de-Port en te Airoa doen gereed maken, opdat hem niets ontbreke, indien zijne operatien hem naar de Bastan voeren. Ik heb de middelen in mijne magt, om hem dien voorraad spoedig te doen toekomen.

De Generaal Evans heeft mij zijne dagorder van den 21sten gezonden; hij verzekert mij, dat de krijgslust in zijn leger hersteld is, en dat hij, zoodra de weergesteldheid het toelaat, zijne operatien zoude hervatten.

Tijdingen uit Bilbao van den 21sten houden in, dat op den morgen van dien dag 200 Carlistische krijgsgevangenen in Bilbao waren opgebragt; zij hebben tot het garnizoen van Vrigoitia behoord. 1500 Man, die zich in de hospitalen van Bilbao bevonden, zijn geheel hersteld naar het leger vertrokken. Het door de Carlisten verspreide gerucht van een, den 21sten, bij Durango behaald voordeel is derhalve valsch.

Ik heb, per expresse van Madrid van den 22sten, eena som van 750,000 fr. voor de behoefde der armee ontvangen: dit is nu de derde remise, door mij sedert eene maand ontvangen; te zamen 2,250,000 fr. bedragende. Ik verheug mij u dit te kunnen berigten, alsook dat de drie afdeelingen van het leger tot het einde van April volkomen zijn geapproviandeerd: men mag dus gelooven, dat de troepen aan de verwachtingen van het gouvernement zullen beantwoorden. Ik zal zorg dragen dat een groot gedeelte der ontvangen fondsen aan de Engelsche en Fransche legioenen worde uitgereikt.

De Ministers hebben mij doen weten, dat de tijding der neêrlaag van den 16den, in de hoofdstad geene volksopschudding heeft te weeg gebragt.

— Volgens berigten van Maltha van den 12den Maart, blijft de pest te Tripoli woeden; het getal dooden bedraagt 100 per dag. Sommige der Europeesche Consuls hebben die stad verlaten; die van Engeland is met zijn gezin naar Maltha vertrokken.

De brieven uit Egijpte van den 4den Maart zijn zeer belangrijk: zij spreken van een plan tot organisatie der Turksche en Egyptische zeemagten, ten einde gezamenlijk tegen Rusland te ageeren. Het is zeker, dat indien tusschen Engeland en Rusland eenen oorlog mogt uitbarsten, wij in gezegde landen bondgenooten zouden vinden.

Fransche Berigten.

Parijs 3 April.

Uit Bayonne wordt dd. 1 April geschreven:

Het gevecht van de 22sten in Navarra schijnt voor het oogenblik alle militaire operatiën te moeten doen staken.

Nog in geruimen tijd zullen de Christino's niet wederom aanvallenderwijze kunnen ageeren.

Men verzekert dat de Generaal Saarsfield van zijn Gouverment bevel gekregen heeft, onmiddellijk de militaire linie aan Valcarlos te herstellen. Deze nieuwe beschikking kan niet anders dan de hervatting der operatiën vertragen, doordien zij de strijdkrachten van dezen generaal uit-een brengt.

5000 Man van het leger van Espartero zijn, zegt men, te Portugaletta naar Castro ingescheept; deze troepen moeten zich naar Balmaceda en van daar naar Kastilië begeven; daar het gouvernement de veiligheid der ommestreken van Madrid door versterking moet verzekeren. Anderen willen weten dat die 5000 man het leger van Saarsfield in Navarra gaan versterken.

De in den Bastan gestationeerde Carlistische troepen bepalen zich in dit oogenblik tot den 11den bataljon van Navarra, hetwelk door de laatste op 1000 man is gebragt.

De kommissarissen van het Fransche en Engelsche gouvernement, de Senilhes en Wijlde, hebben zich naar Bilbao begeven, om den Generaal Espartero de noodzakelijkheid te doen inzien, om of het leger van Navarra of dat van den Generaal Evans te versterken, ten einde onverwijld tegen de Carlisten te kunnen ageeren. Bij hunnen terugkeer te San Sebastian, den 29sten, zijn die Heeren vergezeld geworden door den Generaal Seoane, de nieuwe Chef van den generalen staf der Noorder-armee. Op dien zelfden dag is eene wapenschouw gehouden, en den 30sten zoude eene tweede plaats grijpen.

— Uit Straatsburg wordt gemeld dat men zich daar ijverig bezig houdt met eene nieuwe manier om uit bietekrooten reeds bij de eerste bewerking witte en gekristaliseerde suiker te verkrijgen, zoodat raffinering als het ware overtollig wordt; men verzekert dat noch eenige zuurstof, noch eenige chemische bewerking deze verwonderlijke uitkomst te weeg brengt, en dat het gebruik van beenzwart door deze nieuwe wijze van behandeling geheel vervalt, waarbij tevens 25 gr. minder brandstof vereischt wordt; alle bestaande etablissementen kunnen deze nieuwe bewerking zich eigen maken; verscheiden proeven van het sap en de suiker zijn aan het oordeel van deskundigen onderworpen geworden; het eerstgenoemde heeft geene kleur, even als bronwater, en het andere is volkomen wit. De genomen proeven laten geenen twijfel over nopens het gelukken dezer nieuwe bewerking in het groot. De uitvinder is de sints vele jaren uit schei- en letterkundige werken bekende Heer Eduard Stollé.

— Uit Belgie meldt men:

Al de militaire depots, welke tot dus verre steeds in het midden des lands gevestigd waren, worden verlegd naar de vestingen aan de Fransche grenzen, alwaar zij zullen blijven tot dat de vrees zal verdwenen zijn, waarmede onze regeerders sedert eenige maanden zijn bevangen. Henegouwen en Westvlaanderen zijn daartoe bijzonder aangewezen, eensdeels omdat daar de plaatsen zijn gelegen die het meest verwijderd zijn van degenen welke men door eenen aanval bedreigd acht, en ten tweede omdat zij onmiddelijk aan Frankrijk rakende, men ingeval van gevaar slechts eenen stap zoude hebben te doen om de militaire voorwerpen in veiligheid te stellen. Het is bekend dat bij legers dergelijke maatregelen altijd worden genomen, wanneer men gelooft door eenen aanval bedreigd te zijn.

Zouden onze regeerders dan inderdaad van oordeel zijn dat zij bedreigd worden, of willen zij slechts den schijn van bezorgdheid aannemen, ter regtvaardiging der onlangs gedane aanvraag van drie millioen? Wij zullen zien.

Duitsche Berigten.

FRANKFORT 30 Maart.

De *Hanov. Zeitung*, meldt uit Berlijn, dd. 30 Maart het volgende: » Even zoo min als de geschiedenissen, die van het levensgevaar waaraan Prins Karel omstreeks Petersburg op eene beerenjagt zoude zijn blootgesteld geweest, verhaald en gedrukt zijn geworden, is ook de moordgeschiedenis waar, die thans de ronde door eenige Duitsche dagbladen doet, en die onlangs bij Köpenick zoude plaats gegrepen hebben. Geheel met alle dezelfde omstandigheden is dit voorval onlangs door Engelsche dagbladen, als in Spanje gebeurd zijnde, verhaald geworden. Het zoude echter wel even min in Spanje als bij Berlijn kunnen plaats gegrepen hebben.

Dezer dagen heeft men zich hier veel bezig gehouden met een gerucht, volgens hetwelk een der garde bataljons te St. Petersburg zich aan insurbordinatie zoude schuldig gemaakt hebben, door aan deszelfs Kommandant gehoorzaamheid te weigeren. Het zeggen was ook, dat de belhamels met den dood gestraft waren en het bataljon was veroordeeld geworden om naar den Kaukasus te marcheren. De waarheid van dit gerucht wordt intusschen door niets gestaafd.

Eigen lof stinkt Niet.

Geen weldenkende mag onverschillig zijn omtrent de achting zijner medemenschen, en bijgevolg ook niet ongevoelig voor den lof en de bewijzen van goedkeuring over zijne daden en bedrijven. Het is zoo: niet *elke* lof is den regtschapen man aangenaam; integendeel, alleen *dan* heeft hij waarde, wanneer hij voortkomt uit den monds des genen, wiens lof hem tot eer verstrekt. Daarom ook is het er zóó verre af, dat elke lofspraak streelend zoude zijn, dat veeleer menige den weldenkenden onaangenamer aandoet, dan openbare grieve en hoon. Met regt dan ook houdt men het voor een kenmerk van fijne beschaving en geoefende menschenkennis, om iemand in het aangezigt te prijzen, vooral, omdat waarlijk groote en verdienstelijke mannen wars zijn van elke lofspraak, die overdreven is en door vleijerij of lage baatzucht gekenmerkt. Ten bewijze daarvan voer ik aan het gezegde van Koning *Antiochus*, die, door eenen vleijer *een' God* genoemd wordende, aan denzelven tot antwoord gaf: » dat heeft *hij* mij toch nog nooit gezegd, die mijn nachtleger spreidt."

Zoo ook zag de wijsgeer *Sadi* eens onderscheidene lieden die hem overdreven lof bezwaaiden. » Gij prijst, zeide hij, den man, die zich zelven kent, en juist daarom vernedert gij hem. Gij roemt de *vederen* van de paauw, maar, naar zijnen *pooten* ziende, zucht hij." En hun eene aanmerkelijke hoeveelheids gelds gevende, zeide hij: » neemt dat geld, en ik zal U in het vervolg meer geven, indien gij mij niet meer prijst."

Maar voor een meesterstuk van fijne lofspraak in het aangezigt, houde ik het antwoord van *Frederik den Grooten* aan ééne zijner beroemdste Generaals. Aan dezen, namelijk, vertrouwde hij het opperbevel over een groot gedeelte van zijn leger. Op des Konings dagorde stond: » ik zend U met *zestig duizend* man den vijand te gemoet." Doch, toen de Generaal de monsterrol nazag, bevond hij, er slechts *vijftig duizend* was. Hierover nu den Koning aansprekende, zeide deze: *het is zóó; maar ik tel U, Generaal, alleen voor tien duizend man!*

Indien er dan reeds veel smaak en vernuft gevorderd wordt, om *anderen te prijzen*; hóé veel beleid, kieschheid en voorzigtigheid wordt er dan niet vereischt, om *zich zelven* te prijzen. Want toch, wie kan zich zelven prijzen, zonder de aanprikkelingen te gevoelen der *eigenliefde?* En wie, die weet en erkent, dat deze veel vermogende neiging ons *of* verhoogt tot helden der deugd, *of* vernedert tot uitvaagsels der menschheid, wie vreest en wantrouwt niet de aanblazing eener zoo bedriegelijke leidsvrouw; wie aarzelt niet, het vonnis van zulk eenen partijdigen regter te onderschrijven?

Ja — en daarvoor mag men het houden — het is aan de algemeen erkende moeijelijkheid, om dit instinct onder het oppermagtig bestuur der rede te brengen, dat men het spreekwoord moet toeschrijven: *eigen lof stinkt.*

Het is, door den verdienstelijken en bekwamen predikant *van der Willigen*, in eene met goud bekroonde beäntwoorde prijsvraag, voldingend aangetoond, dat *spreekwoorden niet altijd ware woorden zijn*, en mij aan de bewijsgronden, door dien schranderen schrijver aangevoerd, gedragende wil ik alleen opmerken, dat spreekwoorden meestal algemeen erkende grondstellingen (maximes) of regelen van levenswijsheid bevatten, welke meestendeels in eenen engeren zin moeten opgenomen worden, dan waartoe de woorden op zich zelven niet zelden aanleiding geven; en dat spreekwoorden moeten aangemerkt worden als eene willekeurige onder het bereik van het begrip van het algemeen vallende, vorm van leerstellingen, waarin een volk zijne *practische* wijsheid wil gieten.

Na deze uiteenzetting kan ik gereedelijk overgaan tot het bewijs mijner stellinge, dat:

eigen lof niet stinkt.

En, zonder den redekunstigen regel van *Cicero* opzettelijk te willen veronachtzamen, zal ik, vertrouw ik, genoegzaam mijn onderwerp omschrijven, als ik den algemeenen zin mijner stelling aldus opgeef: dat namelijk, van zich zelven met lof te spreken; zijne goede en voortreffelijke zijde onbewimpeld, maar naar waarheid in het licht te stellen; zijne edele daden en bedrijven, hetzij personen, hetzij een geheel volk, hetzij een gewest, hetzij het geheele vaderland in rekening te brengen, noch strijdig is met eene betamelijke eigenliefde, noch met de zedewet der nederigheid; noch, eindelijk, aanstootelijk voor derden.

Zoo om het vermoeden van ons af te weren bij degenen, die ons *minder* of *geheel niet* persoonlijk kennen, als of wij in het dagelijksche leven onze stelling gaarne en dikwijls in praktijk brengen; als om mijn gevoelen met het gezag te staven van eenen man, dien de hoog bekwame *Stuart* den *Vorst* noemde der oude Schrijvers, die, door zijne karakterkunde en menschenkennis, niet minder, dan van de zijde der naauwkeurigste en schilderachtigste opgaven der aangelegendste gebeurtenissen, nog onder de regering van *Hadrianus* schitterde met alle de schoonheden eener ondergaande zon, willen wij U als aan de hand heenen leiden naar den welberoemden *Plutarchus*, en van hem het antwoord vernemen op de vraag: of *eigen lof stinkt*, of liever ge-*oorloofd is?* — In het voorbijgaan zij opgemerkt, dat onze leermeester *beschaafder* woord gebruikt dan in ons spreekwoord omtrent *eigen lof* gebezigd wordt. En, daar het onze leer is, wij, bij het ontdekken van beter licht, pligt zijn, daarop af te gaan, al is dit niet van Nationalen oorsprong, zullen wij voor aan dien wenk volgen, en *ons* minder kie[s] werkwoord aan het *zijne* achterstellen.

Onze Wijze dan zegt, dat het buiten twij[fel] *geoorloofd* is, niet alleen zich zelven te prij-zen; maar voegt er bij, dat de wijze en de geoefende; de aanzienlijkste Staatsman, zoo [wel] als de ambteloose en vergeten burger dagelijks in de gelegenheid, ja zelfs in de verpligting komen kan, zich zelven te prijzen. Uit vele denkbare gelegenheden kiest hij zich eenige tot voorbeelden, en wijst daar bij aan, *hoedanig* men den *eigenlof* moet inrigten, om denzelven te ontdoen van alle hatelijkheid voor het oor van anderen, en besluit zijn antwoord met den algemeenen wenk, dat het *pligt*, dure pligt is, zoo wel de waarheid omtrent *zich zelven*, als omtrent *anderen* te zeggen, vooral *dan*, wanneer het voor enkele personen, of voor een geheel volk nuttig kan zijn, zijne eigene goede bedrijven en deugden openlijk aan het licht brengen.

Men begrijpe echter den Wijze niet verkeerd, noch make de valsche toepassing, als wil hij met den *eigen lof* tevens het bejag [van] *het loon der deugd* verbonden, of als wil hij denzelven uitgetrompet hebben alleen, opdat loon onze daden volgen zoude. Geenszins dit zijne bedoeling; neen, maar alleen, om de achting onzer medemenschen te verwerven, opdat wij daardoor onder hen meer goed zouden kunnen stichten. Zoo ook meene men niet, dat hij het voor geoorloofd houdt, zich zelven te prijzen, met oogmerk, om daardoor anderen in de schaduw te stellen; veel min der nog, om daardoor voedsel te geven aan heimelijk verborgen nijd, of vale afgunst. Het is er, integendeel, zóó verre af, dat deze de bedoeling des Wijzer zoude zijn, dat hij veel uitdrukkelijk bedingt, dat *eigenlof* nimmer doel, altijd slechts *middel* moet blijven. En voorwaar met volle regt. — Of, hoe zouden wij onze stelling, zonder dat beding, durven voordragen als niet strijdig met de zedewet: met die der algemeene menschenliefde?

(Het vervolg en slot hierna.)

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het Tweedeks Driemast Galjootschip *Concordia*, Kapt. Jan Daniel Diets. — Adres by Degenhard en Kramer. — Sluit HEDEN.

Het gezinkt Kofschip *Jeannette*, Kapt. Thomas Br[...]deman. — Adres by Degenhard en Kramer.

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers. — Adres by Degenhard en Kramer. — Sluit ultimo Mei.

Het Gezinkt Kofschip *Catharina*, Kapt. H. [...] Bakker. — Adres by Degenhard en Kramer.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de Jonge Willem*, Kapt. W. Hasselaar. — Adres by L. D. [J.] van Bommel. — Sluit 30 Mei.

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Catharina Anna Helena*, Kapt. Foeke Hiddes Zeylstra. — Adres by L. D. J. van Bommel. — Sluit 31 Mei.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip *Paramaribo*, Kapt. H. L. Kayser. — Adres by L. D. J. van Bommel.

Het gekoperd Tweedeks Schoonerbrik *de Snelheid*, Kapt. Claus Wessels. — Adres by L. D. J. van Bommel. — Sluit 31 Mei.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. C. Atkes. — Adres by J. L. Gellée.

Het Nederlandsch gekoperd Tweedeks Barkschip *Suriname*, Kapt. Reindert van der Mey. — Adres by J. L. Gellée.

Het Nederlandsch Kofschip *Antonia*, Kapt. Ev[...] Speelman. — Adres by J. L. Gellée.

De Nederlandsche Schooner Kof *Elisabeth*, Kapt. Pieter Peybes — Adres by Gebroeders Reyns[...]

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de Jonge Lodewyk Anthonie*, Kapt. R Tjebbes. — Adres by C. J. Leysner.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Hermania*, Kapt. Dirk Spreeuw. — Adres by J. F. Faverey.

Het gekoperd Hoekerschip *de Jonge Arie*, Kapt. Leendert Hus. — Adres by Van West en de Ha[...]

Ter Drukkerij van J. L. FUCHS.